

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 16 december 2020
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2020/0360(COD)

14088/20
ADD 4

ENER 499
TRANS 606
RELEX 1013
ECOFIN 1156
ENV 810
CODEC 1355
IA 115

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	15 december 2020
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

Komm. dok. nr:	SWD(2020) 347 final
Ärende:	ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN Följedokument till [Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013]

För delegationerna bifogas dokument – SWD(2020) 347 final.

Bilaga: SWD(2020) 347 final

Bryssel den 15.12.2020
SWD(2020) 347 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR
SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN

Följedokument till

[Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013]

{COM(2020) 824 final} - {SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final}

Sammanfattning
Konsekvensbedömning av översynen av riktlinjerna för transeuropeiska energinät (TEN-E-förordningen)
A. Behov av åtgärder
Vad är problemet och varför är det ett problem på EU-nivå?
<p>I den nuvarande TEN-E-förordningen fastställs en ny strategi för gränsöverskridande infrastrukturplanering som sammanför berörda intressenter i ett regionalt samarbete för att identifiera och hjälpa till att genomföra de projekt av gemensamt intresse som bidrar mest till den inre energimarknaden samt till försörjningstrygghet och hållbarhet. Den kräver också att medlemsstaterna effektiviserar tillståndsförfarandena för projekt av gemensamt intresse och fastställer villkor för tillgång till finansiering från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE). Utvärderingen av den nuvarande TEN-E-förordningen visade att även om målen i den nuvarande förordningen i stort sett fortfarande är giltiga måste deras fokus på 2020 och 2030 uppdateras för att återspegla det nya politiska sammanhanget och målet om klimatneutralitet senast 2050 enligt den europeiska gröna given. Utöver det nya politiska sammanhanget och de nya politiska målen har den tekniska utvecklingen gått snabbt under det senaste årtiondet.</p> <p>Följande två huvudproblem har konstaterats: 1. Den gränsöverskridande infrastrukturutvecklingens typ och omfattning är inte helt anpassad till EU:s energipolitiska mål, särskilt när det gäller den europeiska gröna given och målet om klimatneutralitet. 2. Förseningar i projektgenomförandet. Det ökade klimatmålet för 2030 och målet om klimatneutralitet i den europeiska gröna given och En ren jord åt alla kräver en genomgripande omställning av det europeiska energisystemet, både på utbuds- och efterfrågesidan. Detta innebär att det måste finnas en infrastruktur för att stödja denna europeiska energiomställning, däribland snabb elektrifiering med en fördubbling av andelen förnybar energi i elproduktionen, en kraftig ökning av förnybara och koldioxidsnåla gaser, integrering av energisystem och en ökad användning av innovativa lösningar. Alla infrastrukturkategorier som är relevanta för energiomställningen uppfyller för närvarande inte kraven på projekt av gemensamt intresse (t.ex. vätgas) och vissa återspeglar inte i tillräcklig utsträckning den tekniska utvecklingen (t.ex. smarta nät). Förseningar i genomförandet av prioriterade projekt som har konstaterats vara nödvändiga för att uppnå EU:s klimat- och energipolitiska mål äventyrar de snabbare förändringar av energisystemet som krävs. Genomförandet av viktiga infrastrukturprojekt tar fortfarande för lång tid. Under 2020 försenades 27 % av elprojekten av gemensamt intresse med i genomsnitt 17 månader jämfört med det ursprungligen planerade datumet för idrifttagning.</p>
Vad vill man uppnå?
<p>Det allmänna målet är att underlätta en snabb utveckling av lämplig energiinfrastruktur i hela EU och i dess grannskap för att göra det möjligt att uppnå EU:s energi- och klimatmål i linje med den europeiska gröna given, särskilt målen för 2030 och 2050, inbegripet målet om klimatneutralitet, samt marknadsintegration, konkurrenskraft och försörjningstrygghet till lägsta möjliga kostnad för konsumenter och företag. De särskilda målen är att 1. göra det möjligt att identifiera gränsöverskridande projekt och investeringar i hela EU och med dess grannländer som är nödvändiga för energiomställningen och klimatmålen, 2. förbättra infrastrukturplaneringen för integrering av energisystem och havsbaserade nät, 3. förkorta tillståndsförfarandena för projekt av gemensamt intresse för att undvika förseningar av projekt som underlättar energiomställningen, och 4. säkerställa lämplig användning av verktyg för kostnadsdelning och rättsliga incitament.</p>
Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå (subsidiaritet)?

Det behövs en EU-ram för samarbete mellan medlemsstaterna för att utveckla gränsöverskridande energiinfrastruktur. Det räcker inte med enskilda medlemsstaters lagstiftning och åtgärder för att genomföra dessa infrastrukturprojekt. Ur ett ekonomiskt perspektiv kan energinäten bäst utvecklas när de planeras ur ett europeiskt perspektiv, som omfattar åtgärder från såväl EU som medlemsstaterna, samtidigt som EU:s respektive medlemsstaternas behörighet respekteras. Utvärderingen av den nuvarande TEN-E-förordningen bekräftade att förordningen har gett ett tydligt mervärde jämfört med vad som skulle ha kunnat uppnås enbart på nationell eller regional nivå.

B. Lösningar

Vilka alternativ finns för att nå målen? Finns det ett rekommenderat alternativ? Om inte, varför?

Olika alternativ övervägdes när det gällde följande frågor:

A) TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

- Smarta elnät och ellagring
- Gasinfrastruktur, vätgasnät och el till gas
- Projekt med tredjeländer (projekt av ömsesidigt intresse)

B) STYRNING/INFRASTRUKTURPLANERING

- Havsbaserade nät för förnybar energi
- Sektorsövergripande infrastrukturplanering

C) TILLSTÅNDSGIVNING

- Snabbare tillståndsförfaranden
- Gemensam kontaktpunkt för utveckling av havsbaserade nät

D) REGLERING

- Inkludering av de totala investeringskostnaderna

Jämförelsen av alternativ visar att inget alternativ i sig är tillräckligt för att uppnå de fastställda målen. Ett paket med rekommenderade alternativ förefaller lämpa sig bäst för att uppnå målen på ett proportionellt sätt, vilket beskrivs i detalj i konsekvensbedömningsrapporten.

Vad anser de berörda intressenterna? Vem stöder vilka alternativ?

När det gäller den nuvarande ramens tillämpningsområde påpekade många berörda intressenter att en uppdatering behövs avseende smarta elnät. Flera intressentgrupper, som främst företrädde systemansvariga för överföringssystem och branschorganisationer, ansåg att det var viktigt att inkludera ny gasinfrastruktur, men stödet var blandat, särskilt från icke-statliga miljöorganisationer. När det gäller styrning och infrastrukturplanering framförde de berörda intressenterna inga särskilda åsikter om det framtida systemet för planering av havsbaserad infrastruktur, samtidigt som de stödde justeringar av ansvaret för infrastrukturplanering och förstärkning av hållbarhetsbedömningen. När det gäller tillståndsgivning pekade berörda intressenter på svårigheterna med komplicerade och långdragna tillståndprocesser för havsbaserade projekt som överskrider flera jurisdiktioner och efterlyste en förenklad tillståndprocess.

C. Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Vad är nyttan med det rekommenderade alternativet (om ett sådant finns, annars för huvudsakliga alternativ)?

Bedömningen av konsekvenserna bygger i stor utsträckning på en kvalitativ strategi. Det var inte möjligt att kvantifiera konsekvenserna för alla alternativ på grund av bristen på projektspecifika uppgifter, särskilt

för nya infrastrukturkategorier. Dessutom är de föreslagna ändringarna främst gradvisa förbättringar av den nuvarande ramen, som har bedömts fungera relativt väl.

En anpassning av instrumentets tillämpningsområde genom att säkerställa att infrastrukturkategorierna överensstämmer med målet om klimatneutralitet kommer att minska växthusgasutsläppen med hjälp av en optimal och effektiv integrerad infrastrukturplanering som även minimerar potentiella miljöeffekter. En snabbare tillståndprocess kommer också att möjliggöra ett snabbare genomförande av viktiga projekt och därmed föra fram de miljömässiga och socioekonomiska fördelarna.

Vad är kostnaderna för det rekommenderade alternativet (om ett sådant finns, annars för huvudsakliga alternativ)?

Genom TEN-E-förordningen inrättas en ram för transeuropeisk energiinfrastruktur genom att det föreskrivs ett förfarande för urval av projekt av gemensamt intresse som sedan kan omfattas av bestämmelser för att underlätta genomförandet. TEN-E-förordningen medför inga skyldigheter eller kostnader för ekonomiska aktörer, men ställer krav på ansvariga för projekt av gemensamt intresse, främst systemansvariga för överföringssystem respektive distributionssystem, som beslutar att ansöka om att deras projekt ska få ställning som projekt av gemensamt intresse och därefter omfattas av vissa skyldigheter, främst i form av övervaknings- och rapporteringsskyldigheter. I TEN-E-förordningen fastställs dessutom skyldigheter för behöriga nationella myndigheter och tillsynsmyndigheter när det gäller tillståndsgivning, rättsliga incitament och allmänhetens medverkan samt för nätoperatörer när det gäller långsiktig nätplanering. Konsumenterna påverkas främst av nättariffer för att finansiera investeringar i den reglerade tillgångsbasen. En riktad användning av instrumentet för transeuropeiska energinät i kombination med selektivt stöd från Fonden för ett sammanlänkat Europa kan bidra till att minska dessa kostnader för konsumenterna och samtidigt minimera risken för icke-återvinningsbara tillgångar.

Hur påverkas små och medelstora företag och konkurrenskraften?

Inga direkta konsekvenser i fråga om regelefterlevnad eller administrativa kostnader för små och medelstora företag har konstaterats. Små och medelstora företag kan dra nytta av ökad konkurrenskraft inom de teknikområden som ingår eller förstärks i den framtida ramen för transeuropeiska energinät (t.ex. offshoreindustrin för förnybar energi, digitala tjänster eller vätgas).

Påverkas medlemsstaternas budgetar och förvaltningar i betydande grad?

Ökad samordning och effektivisering av befintliga strukturer inom medlemsstaternas behöriga myndigheter med ansvar för urval och genomförande av projekt av gemensamt intresse kommer att ge ytterligare effektivitetsvinster.

Uppstår andra betydande konsekvenser?

Efterlevnadskostnaderna kommer att minska till följd av de föreslagna Refit-åtgärderna, såsom rationalisering av rapporteringsskyldigheterna, effektivare övervakning och undantag från krav på förhandssamråd om de redan omfattas av nationella regler enligt samma eller högre standarder som i TEN-E-förordningen.

Proportionalitetsprincipen

Paketet med rekommenderade alternativ anses vara proportionellt.

D. Uppföljning

När kommer åtgärderna att ses över?

En översyn av den nya lagstiftningens ändamålsenlighet kan göras 2026 när den andra urvalsprocessen för projekt av gemensamt intresse enligt den nya ramen borde ha slutförts.